

Teknoloji ve Derslerde Teknoloji Kullanımına Yönelik Veli Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Teknoloji ve Derslerde Teknoloji Kullanımına Yönelik Veli Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31446>

Özet

Bu ölçek, velilerin genel olarak **teknolojiye** ve öğrencilerin derslerinde teknoloji kullanımına yönelik tutumların ölçmek amacıyla 2012 yılında geliştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalışması, özellikle Eğitimde Fırsatlar Artırma ve Teknolojiyi Yayıltırma Hareketi (FATİH Projesi) kapsamında **tablet PC** uygulamaların bağlamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 25 maddeden oluşmakta olup, veli tutumunun dört alt boyutunu derlendiren çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Yapı geçerliliği faktör analizi ile, iç tutarlılık güvenilirliği ise **Cronbach's Alfa** katsayısıyla ile sınımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji, Veli Tutumu, Eğitim Teknolojileri, Tablet PC, Likert Ölçeği, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

İsmail Kenar

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, velilerin teknolojiye karşı sahip oldukları genel tutumları ve bu teknolojilerin öğrencilerin öğrenme süreçlerinde, özellikle de derslerdeki entegrasyonuna yönelik görüşlerini **nicel** olarak belirlemektir. Ölçek, velilerin teknolojik yeniliklere karşı ne kadar destekleyici veya dirençli olduğunu tespit etmeyi hedefler.

Geliştirme çalışması, özellikle eğitimde yeni teknolojik araçların (örneğin **tablet PC**) yaygınlaşması sürecinde, veli bakış açısını anlamak için kritik bir araç sunar. Elde edilen veriler, teknoloji destekli öğrenme ortamlarının başarısını artırmak ve veli katılımını teşvik etmek amacıyla eğitim politikaları ve uygulama stratejileri geliştirilirken kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, velilerin teknoloji ve eğitimde teknoloji kullanımına dair **tutumları** ölçmektedir. Tutum, bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimleri içeren karmaşık bir psikolojik yapıdır. Ölçek, velilerin teknolojinin eğitime katkısına olan inançları, teknoloji kullanımına dair duygusal tepkilerini ve çocuklarının derslerdeki teknolojik araçları kullanmasına yönelik destekleyici veya karşıtlayıcı davranışsal niyetlerini kapsayan dört temel faktör altında bu tutumu incelemektedir.

Ölçülen **tutum** yapısı, teknolojiye yönelik genel kabullenme düzeyini, derslerdeki spesifik kullanımın faydasına olan inancı, teknolojik araçların potansiyel risklerine yönelik endişeleri ve

velinin teknoloji entegrasyonuna verdiği pratik desteği yansıtmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla kapsamlı bir **faktör analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, geliştirilen ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymak ve ölçekte yer alan maddelerin faktör yüklerini tespit ederek boyutlara ayırmak amacıyla yapılmıştır.

Yapı geçerliliğine ilişkin bilgi toplamak amacıyla "Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi"nden (Rotated Principal Components Analysis) yararlanılmıştır. Bu analiz, maddelerin faktörlere net bir şekilde ayrılmasını sağlayarak ölçeğin çok boyutlu yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermiştir. Ayrıca, ölçekten alınan toplam puanlar ile ölçüt olarak alınan alt boyutlardan elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi belirlemek için **Pearson korelasyon katsayıları** hesaplanmıştır. Bu katsayılar, alt boyutların toplam ölçek puanıyla tutarlı ve anlamlı ilişkiler sergilediğini doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Velilerin tutumlarının belirlemek amacıyla hazırlanan 25 maddelik ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek için iç tutarlılık sınıması yapılmıştır. Bu sınıma sonucunda, genel ölçek için **Cronbach's Alfa güvenirlilik katsayısı** 0.92 olarak oldukça yüksek bir seviyede bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin oluşturan maddelerin birbiriyle yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve ölçmek istediği yapıyı güvenilir bir şekilde yansıttığını göstermektedir.

Alt boyutlar için elde edilen güvenirlilik katsayıları da genel olarak iyi seviyededir: Birinci alt boyut için 0.88, ikinci alt boyut için 0.86, üçüncü alt boyut için 0.76 ve dördüncü alt boyut için 0.69 olarak belirlenmiştir. Dördüncü faktörün katsayısı kabul edilebilir düzeyin alt sınırında yer alsa da, diğer alt boyutların yüksek iç tutarlılığı ve genel ölçek katsayısının mükemmel olması, ölçeğin araştırma amaçları için güvenilir olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yapılan psikometrik analizler neticesinde 25 madde ve 4 faktörden oluşan bir yapı sergilemiştir. Bu faktörler, velilerin teknolojiye yönelik tutumlarının farklı yönlerini temsil etmektedir. Faktörlerin madde dağılımları aşağıdaki gibidir:

Faktör 1: 11 madde

Faktör 2: 7 madde

Faktör 3: 4 madde

Faktör 4: 3 madde

Faktör yükleri, Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi kullanılarak belirlenmiştir. Tüm maddelerin ilgili faktörlere yeterli düzeyde yüklendiği ve faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin **yapı geçerli** için sağlam bir temel oluşturmaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Ölçeği (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğrencilerin Velileri (Parents of Students)

Age Group: Yetişkinler (Parents/Adults)

Population Details: Ölçek, eğitim ortamında **tablet PC** uygulaması yapılan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin velileri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak geliştirilmiştir.

Test Methodology: Kendi kendine doldurulan tutum ölçeği (Self-report attitude scale).

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Veli Tutumu, Eğitim Teknolojisi, Cronbach's Alfa, Psikometri, Öğretim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin geliştirme çalışması 2012 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle kaynak gösterme şartına bağlıdır. Kullanım izinleri ve olası ücret bilgileri için sorumlu yazar Esmail Kenar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Kenar, ?. (2012). Teknoloji ve Derslerde Teknoloji Kullanımına Yönelik Veli Tutum Ölçeği geliştirilmesi ve tablet pc uygulaması. Eğitim Bilimleri Araştırmalar Dergisi, 2(2), 124-139.

Ölçeğin orijinal makalesine buradan erişilebilir: pegem.net

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: teknoloji-ve-derslerde-teknoloji-kullanimina-yonelik-veli-tutum-olcegi-toad.pdf

Teknoloji ve Derslerde Teknoloji Kullanımına Yönelik Veli Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynağın ekinde yer almaktadır. Ölçeğin 25 maddelik tam içeriğine ulaşmak için Kaynaklar bölümünde belirtilen makale incelenmelidir.